

รูปแบบการบริหารการพัฒนาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงาน
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในกรุงเทพมหานคร

model of Development management that affects the success
of senior scouts in basic education institutes in bangkok

¹ศุภกรณ์ เลิศไกร, ²ธารินทร์ รसानนท์, ³โกศล มีคุณ และ ⁴อัจฉรา วัฒนาณรงค์

¹Supakorn Lertkrai , ²Tharin Rasanond, ³Kosol Meekun
and ⁴Achra Whattananarong

มหาวิทยาลัยพะเยา, ประเทศไทย
University of Phayao, Thailand

¹samsont58@gmail.com

Received: January 6, 2023; Revised: February 22, 2023; Accepted: March 25, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อพัฒนาและประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของการพัฒนา รูปแบบการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในได้แก่ 1) สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร 2) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 135 โรงเรียน โดยผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา 135 คน 2) หัวหน้ากิจกรรมลูกเสือ 135 คน 3) ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 405 4) ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 1,350 คน และผู้ปกครอง 1,350 คน ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบ และแบบสอบถาม แบบบันทึกข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่า

¹ นักศึกษา, หลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

² อาจารย์ ดร., สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

³ รองศาสตราจารย์, ดร., สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

⁴ รองศาสตราจารย์, ดร., สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

อำนาจจำแนก หาค่าความเที่ยงด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีกลุ่มตัวแปร ปัจจัยเชิงสาเหตุ 2 กลุ่ม รวม 8 ตัวแปร ร่วมกันอธิบายความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาในกรุงเทพมหานคร ได้มากกว่าร้อยละ 40 โดยอธิบายได้ร้อยละ 81.70 2) ผลการประเมินรูปแบบการบริหารการพัฒนาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการประเมินรายด้าน มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ ตั้งแต่ 83.57 ถึง 89.29 ค่าเฉลี่ยรวมร้อยละเท่ากับ 85.89 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70/75

คำสำคัญ : รูปแบบการพัฒนา, การบริหารงานลูกเสือ, ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่, สถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the causal factors of success in the management of senior general scouts of basic education institutions in Bangkok; 2) to examine the management style affecting the success of the administration. 3) To develop and assess the feasibility of implementing the development of a management model that affects the success of managing a senior general scout of an educational institution. Basic in Bangkok the sample group was 3 affiliations of 135 schools. The informants consisted of 1) 135 school administrators 2) 135 Scout leaders 3) 405 senior general scout supervisors, 4) 1,350 senior general scouts and 1,350 parents. It is obtained by multistage randomization. The research tools were quiz and questionnaire, data record form. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation. find the power of classification Determination of reliability by coefficient method Cronbach's Alpha Pearson's Correlation Multiple regression analysis. The research findings were: 1) Model was consistent with the empirical data (Model Fit). There were 2 groups of causal variables with 8 variables altogether could explain the success of managing a senior general scout of an educational institution in Bangkok more than 40% (100%). 2) The results of the assessment of the development management model that affects the success of the general senior scout administration of basic education institutes in Bangkok, found that the individual assessment results. The average percentage ranged from 83.57 to 89.29. The total average percentage was 85.89, higher than the criteria set by 70/75 %.

Keyword : Developmental model, Boy Scout Management, Senior Scout, Schools

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ทั้งร่างกาย จิตใจสติปัญญา ความรู้ คุณธรรม ให้ดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้านของประเทศ การเตรียมคนให้มีคุณลักษณะมองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี การเตรียมคนให้สามารถเผชิญกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในรัฐบาลสมัยปัจจุบัน การศึกษาถือเป็นหนึ่งในนโยบายที่สำคัญที่สุด โดยรัฐบาลเล็งเห็นว่าการศึกษารากฐานของการผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพเพื่อเป็นอนาคตที่สำคัญของชาติและเป็นรากฐานของการสร้างสังคมที่เข้มแข็ง มีคุณภาพและคุณธรรม โดยเชื่อว่าการศึกษาศึกษาสามารถสร้างสังคมที่แข็งแกร่งด้วยกับคุณธรรมและจริยธรรม หน่วยงาน ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ ภาครัฐและภาคเอกชนได้ร่วมมือกันในการพัฒนาคุณภาพคนไทยด้วยกันกับการให้การศึกษ โดยการพัฒนาคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ในทุกช่วงวัยนั้นสามารถบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี ดังที่ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้ถูกนำมาใช้เป็นกรอบความคิดในการพัฒนาการศึกษาของชาติ ซึ่งเป็นภารกิจหลักในการพัฒนาคนอันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน ทั้งนี้จึงเห็นได้ว่า การศึกษาจะมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ข้อที่ 3 คือ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งกำหนดให้คนไทยในอนาคตต้องเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อม ทั้งกาย ใจ สติปัญญา สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต มีทักษะในศตวรรษที่ 21 สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด และผู้ประกอบการ บนฐานการรู้คุณค่าความเป็นไทย มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย มีความรับผิดชอบ ต่อสังคม และมีสุขภาวะที่ดีโดยเน้นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561)

ในปัจจุบันนี้ ขบวนการลูกเสือเป็นขบวนการที่พัฒนาเด็กให้มีการเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง พัฒนาสติปัญญาให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีความเฉลียวฉลาด ใฝ่รู้ใฝ่เรียน และพัฒนาทางด้านจิตใจให้เป็นผู้มีคุณธรรม ประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีของสังคม กิจกรรมลูกเสือได้เปิดโอกาสให้เด็กมาร่วมขบวนการด้วยการสมัครใจ ไม่ค้ำประกันเพศ วัย ฐานะ เชื้อชาติและศาสนา ซึ่งเป็นอุดมการณ์ที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีการที่ได้จากแนวความคิดของลอร์ดเบเดน เพาเวลล์ และหนังสือ “การลูกเสือสำหรับเด็กชาย” (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2550) กิจกรรมลูกเสือ ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการจัดกิจกรรมลูกเสือ 4 ประเภท ให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ได้แก่ ลูกเสือสำรอง ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ ที่มีวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีการอันเกี่ยวกับที่จะมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 ที่กล่าวไว้ว่า มาตรา 8 คณะลูกเสือแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคี และมีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้เพื่อความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศชาติ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2552) กิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เป็นกิจกรรมที่จัดสำหรับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งผู้เรียนในระดับนี้เป็นผู้เรียน

ในวัยที่อยากรู้อยากเห็นมีกำลังมาก และเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อในการดำเนินชีวิต สามารถพัฒนาให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพได้

ความสำเร็จของการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ขึ้นอยู่กับรูปแบบการบริหารที่เหมาะสม การที่จะได้มาซึ่งรูปแบบการบริหารที่เหมาะสม จะต้องได้ข้อมูลจากการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของการบริหารที่ประสบผลสำเร็จ ปัจจัยสำคัญอาจประกอบด้วย ปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายในหลายประการ ส่วนความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ อาจได้จากผลการประเมินการบริหารงานลูกเสือจากหน่วยงานต้นสังกัด ผลการปฏิบัติงานของผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และความพึงพอใจเกี่ยวกับกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของผู้มีส่วนได้รับผลโดยตรงอันได้แก่ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ผู้ปกครอง และผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อพัฒนาและประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของการพัฒนารูปแบบการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการวิจัย 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุ การตรวจสอบ และการพัฒนารูปแบบการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร

1. ประชากรและการเลือกตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัยระยะที่ 1 เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร 3 สังกัด จำแนกเป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 124 โรงเรียน สถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษารุงเทพมหานคร จำนวน 109 โรงเรียน และสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 173 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 406 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร 3 สังกัด โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยกลุ่มตัวอย่าง 10 หน่วย ต่อ 1 ตัวแปร (สุวิมล ว่องวานิช และนงลักษณ์ วิรัชชัย, 2550 :121) ในวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดตัวแปรจำนวน 11 ตัวแปร ดังนั้นจึงต้องใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 110 หน่วย เพื่อให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนเพียงที่จะทำให้ผลการวิจัยเชื่อถือได้ ในวิจัยครั้งนี้จึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นสถานศึกษาจำนวน 135 โรงเรียน จำแนกเป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 45 โรงเรียน สถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 45 โรงเรียน และสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 45 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 135 โรงเรียน

1.3 ผู้ให้ข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลแต่ละสถานศึกษา จำนวน 135 โรงเรียน ประกอบด้วย

(1) ผู้ให้ข้อมูลปัจจัยเชิงสาเหตุ (ตัวแปรอิสระ) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาละ 1 คน รวม 135 คน หัวหน้ากิจกรรมลูกเสือ สถานศึกษาละ 1 คน รวม 135 คน ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สถานศึกษาละ 3 คน รวม 405 คน รวมผู้ให้ข้อมูลตัวแปรอิสระ สถานศึกษาละ 5 คน รวมทั้งสิ้น 675 คน

(2) ผู้ให้ข้อมูลความสำเร็จการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (ตัวแปรตาม) ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลตัวแปรตาม ข้อที่ 1 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาละ 1 คน รวม 135 คน ผู้ให้ข้อมูลตัวแปรตาม ข้อที่ 2 เป็นผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สถานศึกษาละ 3 คน รวม 405 คน ผู้ให้ข้อมูลตัวแปรตาม ข้อที่ 3 ประกอบด้วย ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สถานศึกษาละ 10 คน รวม 1,350 คน ผู้ปกครอง สถานศึกษาละ 10 คน รวม 1,350 คน ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สถานศึกษาละ 3 คน รวม 405 คน รวมผู้ให้ข้อมูลตัวแปรตาม สถานศึกษาละ 24 คน รวมทั้งสิ้น 3,240 คน สรุป ผู้ให้ข้อมูลตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม สถานศึกษาละ 25 คน รวมทั้งสิ้น 3,375 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร

ระยะที่ 2 การศึกษาการพัฒนาแบบการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร

1. ผู้ให้ข้อมูลและประเมินรูปแบบ

โดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้เชี่ยวชาญ) เป็นผู้ให้ข้อมูลและผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ประเมิน คือ

1.1 ผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะรูปแบบการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน หัวหน้ากิจกรรมลูกเสือ จำนวน 2 คน ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 2 คน ครูแนะแนว จำนวน 2 คน

1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน เป็นการเลือกแบบกำหนดคุณสมบัติ เพื่อเป็นผู้ประเมินรูปแบบเชิงปฏิบัติการพัฒนาเพื่อความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินรูปแบบการบริหารการพัฒนาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ปัจจัยเชิงสาเหตุ การตรวจสอบและการพัฒนารูปแบบการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร

1.1 ผลการวิเคราะห์การอธิบายความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษา 3 ตัวแปร คือ ผลการประเมินสถานศึกษาตามเกณฑ์จากหน่วยเหนือ ผลการปฏิบัติงานของผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และความพึงพอใจเกี่ยวกับกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของผู้มีส่วนได้รับผลโดยตรง พบว่า กลุ่มตัวแปรปัจจัยภายนอกองค์กร และกลุ่มตัวแปรปัจจัยภายในองค์กรอธิบายความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 87.10 ตัวแปรที่ร่วมอธิบายความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษา คือ ปัจจัยทางการบริหาร การร่วมมือในองค์กรเกี่ยวกับกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ทัศนคติต่อกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ การสนับสนุนจากผู้ใกล้ชิด และการสนับสนุนจากชุมชน

1.2 ผลการวิเคราะห์และตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุของความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร พบว่า รูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุของความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตัวแปรในโมเดลปัจจัยอธิบายความแปรปรวนของความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 100

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษาจากการประเมินรูปแบบการบริหารการพัฒนาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานครกรุงเทพมหานคร โดยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ให้ข้อมูล และประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมิน รูปแบบการบริหารการพัฒนาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานครกรุงเทพมหานคร รายด้านมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 5.85 ถึง 6.25 ค่าเฉลี่ยร้อยละ ตั้งแต่ 83.57 ถึง 89.29 ค่าเฉลี่ยรวมร้อยละเท่ากับ 85.89 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ร้อยละ 70/75 พบว่า รูปแบบการบริหารการพัฒนาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานครกรุงเทพมหานคร ดังกล่าว ผ่านเกณฑ์ ทั้งรายด้านและโดยรวม

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้อภิปรายผลได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวแปรปัจจัยเชิงสาเหตุ 2 กลุ่ม อันประกอบด้วยปัจจัยภายนอกองค์กร และกลุ่มตัวแปรปัจจัยภายในองค์กร รวม 8 ตัวแปร สามารถร่วมกันอธิบายผลความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 81.70 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 40 โดยตัวแปรอธิบายสำคัญ 3 อันดับแรก คือ ปัจจัยทางการบริหาร การร่วมมือในองค์กรเกี่ยวกับกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และทัศนคติต่อกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ซึ่งผลดังกล่าวสนับสนุนสมมติฐานที่ 1 ที่กล่าวว่า “มีปัจจัยเชิงสาเหตุหลายประการร่วมกันอธิบายความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40” สอดคล้องกับงานวิจัยของพรณวดี ปามูทา (2559) ที่พบว่า กลุ่มตัวแปรปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน โดยปัจจัยทุกตัวสามารถอธิบายความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษาได้ร้อยละ 73.30 และนพรัตน์ ศรีสุวรรณ (2562) ที่ทำการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในประเทศไทย โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่นำมาศึกษา พบว่าปัจจัยทุกตัวร่วมพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน เอกชนในประเทศไทยได้ร้อยละ 88 (R² = 0.88)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้พบว่ารูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุของความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ในระดับดี ผลดังกล่าวสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 ที่กล่าวว่า “รูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุของความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์” และ เป็นผลที่พบในการวิจัยนี้ ค่าดัชนีความสอดคล้องของโมเดล ดังนี้

Chi-Square=38.49 df=28 Relative χ^2 (χ^2 /df) = 1.37 p value=.09 GFI=.95 AGFI=.88 NFI=.99 RMSEA=.053 RMR=.0032 SRMR=.024 โดยดัชนีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ Relative χ^2 มีค่าน้อยกว่า 2 ดัชนี RMSEA, SRMR มีค่าน้อยกว่า 0.05 และดัชนี GFI, AGFI และ NFI มีค่ามากกว่า 0.95 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีของ Schumacker & Lomax (2016) และสอดคล้องกับ สุภมาส อังศุโชติ, สมถวิล วิจิตรวรรณ และ รัชณีกุล ภิญโญภูวนาวัฒน์ (2552) ที่กล่าวว่า ค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-square) (χ^2) ค่า p-value ต้องสูงกว่า 0.05 จะแสดงว่ารูปแบบมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (χ^2 / df) น้อยกว่า 2 ดีมาก น้อยกว่า 5 ยอมรับได้, GFI ควรมีค่ามากกว่า 0.90, AGFI ควรมีค่ามากกว่า

0.90, CFI ควรมีค่าที่ 0.90 ขึ้นไป, RMSEA น้อยกว่า 0.05 ดีมาก น้อยกว่า 0.05-0.08 ยอมรับได้ และ RMR ค่าน้อยกว่า 0.08 และผลที่พบในการวิจัยนี้ พบว่า Model อธิบายความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ร้อยละ 100 ในส่วนการอธิบายได้ร้อยละที่ได้ค่อนข้างสูง (เมื่อเปรียบเทียบกับ งานวิจัยก่อนหน้า) อาจเป็นเพราะงานวิจัยนี้มีกรอบทฤษฎีสำคัญเป็นพื้นฐานคือ แนวคิด ของรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism model) (Magnusson; & Endler. 1977) ทฤษฎี ต้นไม้จริยธรรม ของดวงเดือน พันธุนาวิน (2543) และทฤษฎีอื่นๆ ทำให้รูปแบบนี้สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์และมีร้อยละการอธิบายที่ค่อนข้างสูงผลดังกล่าวนี้

ผลวิจัยที่พบว่า รูปแบบการพัฒนาสอดคล้อง กับข้อมูลเชิงประจักษ์สอดคล้องกับผลงานของณัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์ (2550) ที่ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของจิตอาสาของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โมเดลเชิงสาเหตุของจิตอาสาของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ อนุ เจริญวงศ์ระยับ (2552) ได้ทำวิจัยเรื่องการรับรู้สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาและลักษณะส่วนบุคคลที่เอื้อต่อการเป็นอาสาสมัครอย่างยั่งยืนในนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า โมเดลมีความกลมกลืนใกล้เคียงกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับดี และจิราพร เซ็นหอม (2562) ได้ทำวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของนักศึกษาการศึกษานอกระบบในกรุงเทพมหานคร พบว่า รูปแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ในระดับดี โดยปัจจัยเชิงสาเหตุในรูปแบบทั้งหมดสามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมกรพึ่งตนเองของนักศึกษาการศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 88.6

3. รูปแบบการบริหารการพัฒนาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานครกรุงเทพมหานคร มีคุณภาพจากการประเมินรายด้านและโดยรวมเป็นร้อยละ 83.57 ถึง 89.29 (รายด้าน) 85.89 (โดยรวม) ผลดังกล่าวสนับสนุน สมมุติฐานของการวิจัยข้อ 3 ที่ว่า “รูปแบบการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานครที่พัฒนาขึ้น ผ่านเกณฑ์การประเมินรายด้านและโดยรวมร้อยละ 70/75” ที่พบผลดังกล่าวใกล้เคียง และสอดคล้องกับงานวิจัยทางการ บริหารการศึกษาที่ศึกษาการบริหารรูปแบบการพัฒนา ก่อนหน้า เช่น งานวิจัยของ นิธิวัฒน์ อินทสิทธิ์ (2563) ศึกษาเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุแบบพหุระดับของประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร งานวิจัยของ จิราพร เซ็นหอม (2562) ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของนักศึกษาการศึกษานอกระบบในกรุงเทพมหานคร และงานวิจัยของ สิริพร บุญพา (2562) ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความพอเพียงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งสามงานวิจัยมีผลการประเมินการบริหารรูปแบบที่ผ่านเกณฑ์รายด้านและโดยรวมร้อยละ 70/75 เช่นกัน การที่พบผลวิจัยเช่นนี้ทำให้มีความมั่นใจสูงในการนำไปใช้จริง เพราะการพัฒนาที่มีพื้นฐานทางวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

งานวิจัยนั้นมีโอกาสทำสำเร็จสูงกว่าโครงการพัฒนาต่างๆ ไปที่ดำเนินการโดยขาดพื้นฐานทางวิชาการ ดังที่ Nation et al. (2002) เห็นว่า การพัฒนาที่ประสบความสำเร็จควรมาจากพื้นฐานทางวิชาการ คือ เป็นองค์ความรู้จากงานวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารการพัฒนาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานครกรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรปัจจัยเชิงสาเหตุ 8 ตัวแปร ในงานวิจัยนี้มีที่สามารถอธิบายตัวแปรผล (ความสำเร็จ) ได้ 5 ตัวแปร จึงคาดว่าอาจยังมีตัวแปรสำคัญที่น่าจะนำมาศึกษาเพิ่มเพื่อพัฒนารูปแบบให้สมบูรณ์ขึ้นได้อีก อาจทำการวิจัยในประเด็นเดียวกันนี้ แต่มีการศึกษาวรรณกรรมและเลือกตัวแปรที่เหมาะสมยิ่งขึ้น และการวิจัยยังได้พบผลที่มีทั้งสนับสนุน และไม่สนับสนุนบทบาทของ “กลุ่มตัวแปรปัจจัยภายนอกองค์กรและปัจจัยภายในองค์กร” ที่มีต่อความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ฯ จึงเป็นประเด็นที่ควรจะต้องทำวิจัยเพื่อหาข้อสรุป นอกจากนี้การวิจัยนี้ได้พบปัจจัยเชิงสาเหตุสำคัญของความสำเร็จในการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ๆ แต่ผลวิจัยที่พบยังเป็นเพียงระดับความสัมพันธ์ การที่จะนำรูปแบบไปใช้พัฒนาจริงควรพิสูจน์ความเป็นสาเหตุของผล (ความสำเร็จ) ที่แท้จริง ให้ได้เสียก่อน นั่นคือควรจะต้องทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผลของรูปแบบ (Model) นี้ในขั้นต่อไป ในส่วนที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เนื่องจากเครื่องมือที่สร้างขึ้นในงานวิจัยนี้ได้สร้างตามหลักวิชาการอย่างเคร่งครัด ทำให้ได้เครื่องมือที่คุณภาพดี ผู้เกี่ยวข้อง หรือนักวิจัยอาจนำไปใช้ได้กับกลุ่มที่คล้ายกับกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยนี้ การบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่นั้นมีความสำคัญในด้านการพัฒนาเพื่อส่งเสริมคุณภาพของเด็กและเยาวชน ดังนั้นการบริหารงานลูกเสือควรจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามหลักสูตรและเป็นที่น่าสนใจ ผู้บริหารควรได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับลูกเสือ ให้คำปรึกษา เสนอแนะรับฟังความคิดเห็นให้กำลังใจ สร้างแรงจูงใจ ไว้วางใจในการปฏิบัติหน้าที่ ส่งเสริมพัฒนากองเขตชูเกียรติ จะทำให้ผู้กำกับลูกเสือมีความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติ ส่งผลให้ลูกเสือมีคุณภาพและเป็นพลเมืองดีในที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553), *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- จิราพร เซ็นหอม. (2562), *รูปแบบการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของนักศึกษาการศึกษานอกระบบในกรุงเทพมหานคร*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยพะเยา

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2543). *ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรม* : การวิจัยและการพัฒนาบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิธิวัฒน์ อินทสิทธิ์. (2563), *ปัจจัยเชิงสาเหตุแบบพหุระดับของประสิทธิผลการบริหารวิชาการ ของโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยพะเยา.*
- แม็กเวลล์, เจ.ซี. (2555). *ภาวะผู้นำ 5 ระดับ จากจุดเริ่มต้น สู่ความเป็นผู้นำที่สมบูรณ์แบบ*. (วันดี อภีรักษ์ธนากร, แปล). กรุงเทพฯ: เนชั่นบุ๊ค.
- พรรณวดี ปามุทา. (2559). *ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสยาม.
- สุภมาส อังคุโชติ, สมถวิล วิจิตรวรรณและรัชนีกุล ภิญโญภาณุวัฒน์ .(2554). *สถิติวิเคราะห์ สำหรับวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์: เทคนิคการใช้โปรแกรม LISREL (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: เจริญดีมั่นคง.
- สิริพร บุญพา, (2562). *การบริหารรูปแบบการพัฒนาความพอเพียงของนักเรียน กรุงเทพมหานคร, บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยพะเยา.*
- สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน. (2552). *แนวทางการพัฒนาหลักสูตร การจัดการ กิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา พ.ศ.2552*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค.
- สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ. (2552). *พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579*.พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- อนุ เจริญวงศ์ระยับ. (2552). *การรับรู้สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาและลักษณะส่วนบุคคลที่เอื้อต่อการเป็นอาสาสมัครอย่างยั่งยืนในนักศึกษาในระดับปริญญาตรี*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Jöreskog, K.G. & Sörbom, D. (2006). *LISREL 8.80 for Windows [Computer software]*. Lincolnwood, IL: Scientific Software International, Inc.
- Kelloway, E. K., (1998). *Using LISREL for structural equation modeling: a researcher's guide*, Sage.
- Magnusson; & Endler, (1977). *Personality at the Crossroads: Current Issues in Interactional Psychology*, University of Michigan.
- Magnusson & Endler. (1977). The interaction model of anxiety, An empirical test in an Examination situation. *Canadian Journal of Behavioral Science/Revue Canadiennedes sciences du comportment*, 9(2), pp 101–107,
- Schumacher, R.E., & Lomax, R. G. (2010). *A Beginnerrs Guide to Structural Equation Modeling: SEM*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.